

ПО 14 ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні і поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>053 Психологія</i>
Освітня програма	<i>Прикладна психологія</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>Заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кред. ЄКТС / 120 годин Лекції – 12 годин, семінарські – 12 годин, самостійна робота – 96 годин</i>
Семестровий контроль / контрольні заходи	<i>Домашня контрольна робота (ДКР), залік</i>
Розклад занять	https://roz.kpi.ua
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	https://psy.kpi.ua/nezhyńska/ <i>Нежинська Олена Олександрівна, доцент кафедри психології та педагогіки, кандидат психологічних наук, доцент</i>
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/NzEzMtc5OTk1MDUz?cjc=bj2zfov

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Зростання ролі суб'єктивного фактора в прогресі суспільного розвитку, динамізм суспільних процесів обумовили до вивчення про сутність людської особистості, шляхів її всебічного та гармонійного розвитку, особливості її матеріальної та духовної діяльності, впливу на природу і суспільство тощо в нових сучасних умовах.

Відповідно «Психологія особистості» сьогодні посідає гідне місце серед інших психологічних дисциплін, оскільки відбувається активний процес її розвитку як самостійної наукової дисципліни. Це дає змогу оволодіти фундаментальними основами важливих знань, набути умінь і навичок з підготовки та проведення конкретних психологічних досліджень у практичній діяльності майбутніх психологів, оскільки більшість таких досліджень ґрунтуються на психологічних методах як ефективної конструктивної моделі наукового пошуку. У т.ч. це допоможе майбутнім фахівцям з'ясувати природу психологічних процесів та явищ, зрозуміти значення різних підходів, поглядів і позицій вчених щодо розвитку та формування особистості, так і опрацювання сучасного досвіду психологічного аналізу особистості.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Психологія особистості» є методологічні підходи до вивчення проблеми особистості в сучасній психологічній науці,

закономірності розвитку особистості у соціо- та персоногенезі, базові категорії та основні теорії особистості.

Метою навчальної дисципліни є формування наукових уявлень про природу особистості людини, її структуру, методи її дослідження та закономірності її розвитку з метою застосування цих знань у професійної діяльності.

Система теоретичних і практичних (семінарських) занять дає можливість вирішити такі **основні завдання**:

- сформувати у здобувачів вищої освіти науковий підхід до розуміння особистості людини та законів її функціонування;
- ознайомити здобувачів вищої освіти із закономірностями, фактами, механізмами функціонування особистісного рівня психіки, сформувати розуміння провідних категорій курсу;
- здійснювати психологічний аналіз складних ситуацій взаємодії «особистість-суспільство», «особистість-соціальна група», «особистість-особистість»;
- використовувати знання, поглиблювати їх та розвивати критичне мислення;
- рефлексувати особисті знання.

Відповідно до вимог освітньо-професійної програми метою дисципліни є **формування** у здобувачів вищої освіти:

загальних компетентностей:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 1);
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 2);
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 4);
- навички міжособистісної взаємодії (ЗК 8);
- здатність та готовність впроваджувати наукові основи та рекомендації щодо сучасної життєдіяльності, засобів фізичного, психічного, психологічного і духовного розвитку особистості й самовдосконалення (ЗК 13);

фахових компетентностей:

- здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ (ФК 2);
- здатність використовувати валідний та надійний психодіагностичний інструментарій (ФК 5);
- здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації (ФК 7);
- здатність дотримуватися норм професійної етики (ФК 10);
- здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (ФК 11).

Програмні результати навчання:

- розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ у контексті професійних завдань (ПРН 2);
- пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання) (ПРН 9);
- взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності (ПРН 13);
- відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (ПРН 15);

- демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним і демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності (ПРН 17);
- рефлексувати можливості власного інтелектуального потенціалу для вирішення завдань професійної діяльності (ПРН 20).

Комунікація з викладачем є невід'ємною частиною освітнього процесу як під час навчальних занять, так і в межах консультацій, які проводяться за графіком, доступним на сайті кафедри психології та педагогіки. До того ж для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується [classroom.google.com.](https://classroom.google.com), електронна пошта, загальні групи в соціальних мережах.

Ефективне засвоєння навчального матеріалу значною мірою залежить від активної співпраці здобувачів вищої освіти з викладачем під час лекцій та практичних занять. Консультації з даного курсу проводяться відповідно до розкладу, який можна знайти на офіційному сайті кафедри психології та педагогіки.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Для вивчення дисципліни здобувачу вищої освіти бажано мати навички використання текстового редактора на комп'ютері, навички роботи з електронними базами даних наукових інститутів та бібліотек.

Навчальна дисципліна «Психологія особистості» має міждисциплінарний характер та інтегрує знання з інших освітніх компонентів: «Патопсихологія», «Основи психологічного консультування» тощо. За структурно-логічною схемою програми підготовки фахівця дана навчальна дисципліна створює основу для вивчення таких дисциплін, як: «Психологія праці», «Організаційна психологія», «Психологія сім'ї».

Дисципліна перебуває у тісному зв'язку з іншими дисциплінами циклу професійної підготовки, завдяки чому створюється міцне підґрунтя для подальшого оволодіння знаннями з психологічних дисциплін.

3. Зміст навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практичні (семінарські)	СР
<i>I</i>	2	3	4	5
Тема 1. Проблема особистості у системі сучасного наукового знання	7	2	2	3
Тема 2. Огляд історії вивчення особистості	7	-	-	7
Тема 3. «Нова реальність» як сукупність умов становлення сучасної особистості	7	-	-	7
Тема 4. Основні категорії психології особистості	7	2	2	3
Тема 5. Концепції особистості у класичному психоаналізі та	7	-	-	7

неофрейдизмі				
Тема 6. Біхевіоральний підхід до вивчення особистості	7	-	-	7
Тема 7. Соціально-когнітивний та когнітивний підходи до вивчення особистості	7	-	-	7
Тема 8. Диспозиційний напрям у психології особистості	7	-	-	7
Тема 9. Гуманістичний напрям у психології особистості	6	-	-	6
Тема 10. Феноменологічний напрям дослідження особистості	6	-	-	6
Тема 11. Дослідження особистості у вітчизняній психології	6	-	2	4
Тема 12. Уявлення про особистість у соціологічних теоріях та антропології	6	-	-	6
Тема 13. Індивідуально-психологічні особливості особистості	6	2	2	2
Тема 14. Психічний розвиток та формування особистості	6	2	2	2
Тема 15. Мотиваційна сфера особистості	6	2	2	2
Тема 16. Духовність у розрізі сучасних психологічних досліджень особистості	6	2	-	4
Підготовка до ДКР	10			10
Підготовка до заліку	6			6
Всього годин	120	12	12	96

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для успішного вивчення дисципліни достатньо опрацювати навчальний матеріал, який викладається на лекціях, а також ознайомитись з:

4.1. Базова література:

1. Генеза поняття «особистість» в українській психологічній науці: монографія / [В. В. Турбан, Л. З. Сердюк, В. В. Бушанський, В. В. Москаленко, Ж. М. Маценко та ін.]; за ред. В. В. Турбан. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2020. 178 с. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/723178/1/Генеза%20поняття%20ОСОБИСТИСТЬ%20в%20Українській%20психологічній%20науці.pdf>
2. Кацавець Р. С. Психологія особистості : Навч. посібн. Київ : Алерта, 2021. 134 с. URL : https://jurkniga.ua/contents/psikhologiya-osobistosti-navchalniy-posibnik.pdf?srsId=AfmBOoqutPN39L6_OpQSHyGCZLeaErYwRB2hwwQSZbYJQvCm5598zmvi
3. Мітіна С. В. Психологія особистості : навч.-метод. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 274 с. URL : <https://lira-k.com.ua/preview/12629.pdf?srsId=AfmBOoo3HS7sCRRz2diA30iVK4QB8MENa0YLkcvQ8B2A343br7PYT76P>
4. Москалець В. П. Психологія особистості [Текст] : підручник. Київ : Ліра-К., 2021. 364 с. URL : https://lira-k.com.ua/preview/12676.pdf?srsId=AfmBOooorEPUf3FkzeMvkvIqelZPT1hfTyn8V6H1a20_qTmG8KO0kUCC
5. Особистість та її історія : колектив. монограф. / за ред. Н. В. Чепелевої, М. В. Папучі. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 538 с. URL : http://www.ndu.edu.ua/storage/2021/zahal_psy_lib/Особистість%20та%20її%20історія.pdf

4.2. Допоміжна література:

1. Варій М. Й. Психологія особистості: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 592 с. URL : <https://psychologdcpp.in.ua/wp-content/uploads/2019/10/biblioteka/file7.pdf>
2. Зварич І. М., Чуйко Г. В., Колтунович Т. А. Екзистенційна та гуманістична психологія : навч. посібн. ; за наук. ред. В. Г. Панка. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2019. 496 с.
3. Католик Г., Калька Н. Психологія особистості (в схемах, презентаціях і таблицях): навч. посібн. Львів : ЛьвДУВС, 2022. 158 с. URL : <https://www.scribd.com/document/713797715/Католик-Психологія-особистості-Київ-Вища-школа>
4. Максименко С. Д. Загальна психологія. 3-є видання. Київ : Вид-во: ВД «Сварог». 2020. 272 с.
5. Психологія особистості : Навч. посібн. ; Уклад.: М. С. Міщенко. Умань : ПП Жовтий О. О., 2017. 110 с. URL : <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/7716/1/psychologiya%20osobystosti.pdf>
6. Основи науково-психологічних досліджень : навч.-метод. посіб. / Автори : З. М. Адамська, І. П. Андрійчук, О. М. Воронкевич, Г. К. Радчук, С. В. Чопик, М. М. Шпак / ред. Г. К. Радчук. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2020. 214 с.
7. Папуча М. В., Наконечна М. М. Проблема розвитку в психології особистості : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 52 с.
8. Папуча М. В., Наконечна М. М. Теоретичні основи психології особистості : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 60 с.
9. Психологія духовних практик [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Східноєвроп. нац. ун-т, Факультет психології і соціології, Каф. заг. і соц. психології та соціології, Бібліотека ; уклад. Л. П. Дейнека ; упоряд. З. Ю. Крижановська. Луцьк, 2018. 154 назви.
10. Психологія особистості: навчальний посібник / укладачі Петухова І. О., Калениченко Р. А., Льовкіна О. Г. та ін. ; за заг. ред. Є. М. Суліми. Ірпінь : Університет державної фіскальної служби України, 2021. 338 с. (Серія “На допомогу студенту УДФСУ”; т. 80).
11. Столяренко О. Б. Психологія особистості. Навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 280 с. URL : <https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Psykholohia-osobystosti.-Stoliarenko-O.-B..pdf>
12. Шахова О. Г. Соціальна психологія особистості: навч. посіб. Харків : «Контраст», 2019. 116 с.

Web-ресурси:

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури. URL : <http://psylib.kiev.ua/>
3. Сайт бібліотеки Київського політехнічного інституту імені Ігоря Сікорського. URL : <https://www.library.kpi.ua/>
4. Сайт журналу «Психологічний часопис». URL : <https://apsijournal.com/>
5. Сайт Інституту соціальної та політичної психології НАПН України. URL : <https://ispp.org.ua/elektronna-biblioteka/>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (завдання на самостійну роботу здобувачів освіти)
1	Тема 1. Проблема особистості у системі сучасного наукового знання. Психологія особистості як наука про закономірності формування, розвитку та функціонування особистісного рівня психіки індивіда. Предмет і завдання сучасної психології особистості її значення для життєдіяльності людини. Сучасні підходи до вивчення особистості. Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: I. Відповіді на питання для самоперевірки: 1. Що вивчає психологія особистості? 2. Що є її предметом вивчення? 3. Які завдання сучасної психології особистості? 4. Яке місце психології особистості в системі наук? 5. Яке значення має психологія особистості для практичної діяльності психолога? 6. Які існують напрями дослідження особистості? II. Огляд основної та додаткової літератури по темі.
2	Тема 4. Основні категорії психології особистості. Основні положення про природу людини. Зміст та співвідношення понять «людина», «особистість», «індивід», «індивідуальність», «суб'єкт діяльності», «персона». Різниця у розумінні цих категорій у різних наукових школах. Загальні положення у визначенні особистості за Л. Х'єлом та Д. Зіглером. Проблема емпіричної валідазації психологічних теорій особистості. Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: I. Відповіді на питання для самоперевірки: 1. Дайте визначення поняттям «людина», «особистість», «індивід», «індивідуальність», «суб'єкт діяльності». 2. Розкрийте основні напрями дослідження людини. 3. У чому полягає проблема співвідношення біологічного та соціального в структурі особистості людини? 4. Назвіть підструктури психологічної структури особистості. 5. Назвіть сучасні теорії особистості. II. Огляд основної та додаткової літератури по темі.
3	Тема 13. Індивідуально-психологічні особливості особистості. Поняття «темперамент» і «характер». Емоційно-вольова сфера особистості. Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: I. Відповіді на питання для самоперевірки: 1. Розкрийте сутність поняття «темперамент» та «характер». 2. Опишіть особливості емоційно-вольової сфери особистості. 3. Висвітліть значення вольових якостей у планах і досягненнях людини. 4. Значення типу темпераменту у життєдіяльності особистості. II. Огляд основної та додаткової літератури по темі.
4	Тема 14. Психічний розвиток та формування особистості. Поняття про психічний розвиток. Співвідношення понять “розвиток”, “дозрівання”,

	“формування”, “становлення”. Основні закономірності та фактори психічного розвитку. Сутність поняття «соціальна ідентичність». Теорії та концепції ідентичності та соціальної ідентичності (Е. Еріксон, Дж. Тернер, А. Тешфел, Е. Фромм та ін.). Процес соціалізації у соціальній психології та психології особистості. Формування особистості. Самокатегоризація. Особливості діяльності та спілкування особистості. Саморегуляція діяльності та поведінки особистості. Локус контролю. Проблема співвідношення навчання і розвитку. Відхилення у розвитку та психічні аномалії у поведінці та діяльності особистості Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: I. Відповіді на питання для самоперевірки: 1. Розкрийте різницю між поняттями «формування» та «розвиток». 2. Розкрийте основні фактори психічного розвитку людини. 3. Розкрийте особливості формування особистості. 4. Опишіть головні положення концепцій соціальної ідентичності. 5. Розкрийте значення діяльності для розвитку особистості. 6. Висвітліть особливості та види локус контролю особистості. 7. Розкрийте поняття «саморегуляція» та «самоконтроль». 8. Опишіть особливості відхилення у розвитку особистості. 9. Надайте характеристику психічних аномалій у поведінці та діяльності особистості. II. Огляд основної та додаткової літератури по темі.
5	Тема 15. Мотиваційна сфера особистості. Сучасні теорії мотивації. Змістові та процесуальні теорії. Визначення потреб в різних теоріях. Ієрархія потреб А. Маслоу. Теорія двох чинників Ф. Герцберга. Теорія потреб С. Альдерфера. Теорія потреб Д. МакКлеланда. Теорія очікувань Віктора Врума. Теорія справедливості. Комплексна теорія Портера-Лоулера. Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: I. Відповіді на питання для самоперевірки: 1. Зміна уявлень про мотивацію у сучасній психології. 2. Відмінності між процесуальними та змістовими теоріями мотивації. 3. Головні положення теорії А. Маслоу. 4. Головні положення теорії Д. МакКлеланда. 5. Головні положення теорії В. Врума. 6. Головні положення теорії справедливості. II. Огляд основної та додаткової літератури по темі.
6	Тема 16. Духовність у розрізі сучасних психологічних досліджень особистості. Духовні аспекти вивчення особистості. Мультидисциплінарність вивчення проблеми духовності. Вплив досягнень сучасної науки на уявлення про духовність. Системний підхід до вивчення духовності. Класифікація ознак духовності та особливості їхніх проявів у поведінці за М. Й. Боришевським. Сучасний стан розробки проблеми пошуку сенсу життя особистості. Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: I. Відповіді на питання для самоперевірки: 1. Підходи до розуміння духовності у психології. 2. Методологічні проблеми вивчення духовності. 3. Ознаки духовності. 4. Проблема сенсу життя у сучасній психології. II. Огляд основної та додаткової літератури по темі.

Семінарські (практичні) заняття

Основні завдання циклу семінарських (практичних) занять:

спираючись на теоретичні знання, здобувач вищої освіти повинен опанувати наступними вміннями і навичками: визначати основні завдання психології у розбудові сучасного українського суспільства та аналізувати психічні процеси, а також сформувати у здобувачів вищої освіти:

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології;
- здатність самостійно обирати й застосовувати валідний та надійний психодіагностичний інструментарій для психологічного дослідження;
- здатність аналізувати й оцінювати достовірність одержаних результатів психологічних досліджень, формулювати на їх основі аргументовані висновки та рекомендації;
- здатність презентувати результати власних досліджень усно і письмово, за допомогою мультимедійних засобів;
- здатність бути критичним і самокритичним.

№ з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, питання для поточного контролю та завдання на самостійну роботу здобувачів освіти)
1.	Тема 1. Проблема особистості у системі сучасного наукового знання. 1. Психологія особистості як наука про закономірності формування, розвитку та функціонування особистості людини. 2. Предмет і завдання сучасної психології особистості її значення для життєдіяльності людини. 3. Сучасні підходи до вивчення особистості. Практична частина. 1. Групова дискусія на тему «Психологія особистості» як науково-психологічна дисципліна. 2. Психологічний дискурс «Проблема особистості у системі сучасного наукового знання». Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: 1. Що вивчає психологія особистості? 2. Що є предметом сучасної психології особистості? 3. Які завдання сучасної психології особистості? 4. Яке місце психології особистості в системі наук? 5. Яке значення має психологія особистості для практичної діяльності психолога? 6. Які існують напрями дослідження особистості?
2.	Тема 4. Основні категорії психології особистості. 1. Основні положення про природу людини. 2. Зміст та співвідношення понять «людина», «особистість», «індивід», «індивідуальність», «суб'єкт діяльності», «персона». 3. Різниця у розумінні цих категорій у різних наукових школах. 4. Загальні положення у визначенні особистості за Л. Х'єлом та Д. Зіглером. Практична частина. 1. У малих групах, використовуючи наявні інформаційні ресурси, обговорити різницю між базовими категоріями психології особистості та презентувати підсумки обговорення. Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: 1. Порівняйте поняття «людина», «особистість», «індивід», «індивідуальність», «суб'єкт діяльності». 2. У чому полягає проблема співвідношення біологічного і соціального в структурі

	особистості людини? 3. Сучасні теорії особистості – варіанти систематизації.
3.	Тема 11. Дослідження особистості у вітчизняній психології. 1. Погляди вітчизняних учених на психологічну структуру особистості. 2. Вклад Г. С. Костюка у розвиток персонології. 3. М. І. Боришевський: теорія особистості у вимірах самосвідомості та духовності. 4. Концепція особистості в раціогуманістичній психології Г. А. Балла. 5. Теорія особистісного змінення П. В. Лушина. Практична частина. 1. Розробити план виступу на тему «Теорії особистості в українській психології». Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: 1. Три різновиди середовища за Г. С. Костюком. 2. Дослідження особистості у наукових роботах С. Д. Максименка. 3. Дослідження особистості у наукових працях О.І. Бондарчук. 4. Сучасні дослідження особистості в інших роботах вітчизняних науковців.
4.	Тема 13. Індивідуально-психологічні особливості особистості. 1. Темперамент і характер. 2. Емоційно-вольова сфера особистості. 3. Здібності: умови розвитку та формування. 4. Обдарованість. Талант. Геніальність. Практична частина. 1. Реферат на тему «Умови розвитку індивідуально-психологічних властивостей особистості». 2. Доповідь на тему «Роль емоцій у житті особистості». 3. Доповідь на тему «Необхідність розвитку індивідуально-психологічних та соціально-психологічних властивостей особистості». 4. Доповідь на тему «Здібності особистості, їх важливість і можливі причини втрат». Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: 1. Розкрийте сутність поняття «темперамент» та «характер». 2. Опишіть особливості емоційно-вольової сфери особистості. 3. Висвітліть значення вольових якостей у планах і досягненнях людини. 4. Зазначте значення типу темпераменту у життєдіяльності особистості. 5. Опишіть різницю між індивідуально- та соціально-психологічними властивостями особистості. 6. Розкрийте сутність поняття «обдарованість», «талант», «геніальність». 7. Висвітліть проблеми, які можуть виникнути у обдарованих, талановитих або геніальних людей. 8. Назвіть умови розвитку здібностей особистості
5.	Тема 14. Психічний розвиток та формування особистості. 1. Поняття про психічний розвиток. Співвідношення понять “розвиток”, “дозрівання”, “формування”, “становлення”. 2. Основні закономірності та фактори психічного розвитку. 3. Сутність поняття «соціальна ідентичність». Теорії та концепції ідентичності та соціальної ідентичності (Е. Еріксон, Дж.Тернер, А. Тешфел, Е. Фромм та ін.). 4. Процес соціалізації у соціальній психології та психології особистості. 5. Формування особистості. Самокатегоризація. 6. Особливості діяльності та спілкування особистості. 7. Саморегуляція діяльності та поведінки особистості. Локус контролю.

	8. Проблема співвідношення навчання і розвитку. 9. Відхилення у розвитку та психічні аномалії у поведінці та діяльності особистості. Практична частина. 1. Створити порівняльну таблицю основних теорій розвитку особистості. 2. Реферат на тему «Розуміння процесу соціалізації у соціальній психології та психології особистості». 3. Групова дискусія на тему «Порівняльний аналіз концептів індивідуальної та групової ідентичності». 4. Доповідь на тему «Соціальний характер». 5. Доповідь на тему «Саморегуляція діяльності та поведінки особистості: особливості, переваги у професійній діяльності психолога». Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: 1. Розкрийте різницю між поняттями «формування» та «розвиток». 2. Розкрийте основні фактори психічного розвитку людини. 3. Розкрийте особливості формування особистості. 4. Опишіть головні положення концепцій соціальної ідентичності. 5. Розкрийте значення діяльності для розвитку особистості. 6. Висвітліть особливості та види локус контролю особистості. 7. Розкрийте поняття «саморегуляція» та «самоконтроль». 8. Опишіть особливості відхилення у розвитку особистості. 9. Надайте характеристику психічних аномалій у поведінці та діяльності особистості.
6.	Тема 15. Мотиваційна сфера особистості. 1. Сучасні теорії мотивації у психології та менеджменті. 2. Змістові та процесуальні теорії. 3. Визначення потреб в різних теоріях. 4. Ієрархія потреб А. Маслоу. 5. Теорія двох чинників Ф. Герцберга. 6. Теорія справедливості. 7. Комплексна теорія Портера-Лоулера. Практична частина. 1. Створити порівняльну таблицю перелічених вище теорій мотивації. Презентувати та обговорити її у групі. Завдання на самостійну роботу здобувачів освіти: 1. Порівняти теорії: потреб С. Альдерфера та Д. МакКлеланда. 2. Розкрити головні положення теорії очікувань Віктора Врума. 3. Які відбулись зміни уявлень про мотивацію у сучасній психології. 4. Продемонструвати відмінності між процесуальними та змістовими теоріями мотивації. 5. Розкрити головні положення теорії А. Маслоу. 6. Розкрити головні положення теорії справедливості.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Здобувачі освіти самостійно опрацьовують питання за всіма темами в теоретичному або практичному аспекті. Самостійна робота з навчальної дисципліни «Психологія особистості» включає: поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; проведення досліджень за методиками, з якими знайомилися на практичних заняттях.

У процесі самостійної роботи здобувачі вищої освіти мають оволодіти вміннями та навичками:

- організації самостійної навчальної діяльності;
- самостійної роботи з навчальною, навчально-методичною, науковою, науково-популярною літературою;
- конспектування літературних джерел;
- робота з довідковою літературою.

Види самостійної роботи здобувача освіти:

- підготовка до аудиторних занять – 80 год;
- підготовка до домашньої контрольної роботи – 10 год;
- підготовку до заліку – 6 год.

Загалом – 96 год.

Тема 2. Огляд історії вивчення особистості.

Значення творчості та сутність експериментального вивчення особистості Г. Айзенком. Значення для розвитку психології особистості розробки експериментальних процедур Г. Олпортом та Р. Кеттелом.

Тема 3. «Нова реальність» як сукупність умов становлення сучасної особистості.

Характеристика поняття «інформаційне суспільство». Зміни у суспільному житті, які привнесла цифрова реальність.

Невизначеність у житті сучасної людини. Толерантність до невизначеності.

Проблема «постлюдини». Умови становлення сучасної особистості.

Тема 5. Концепції особистості у класичному психоаналізі та неофрейдизмі.

Структура особистості по З. Фройдю.

Головні поняття та ідеї аналітичної психології К. Юнга.

Головні поняття та ідеї індивідуальної психології А. Адлера.

Головні поняття та ідеї соціокультурної психології К. Хорні.

Головні поняття та ідеї гуманістичного психоаналізу Е. Фромма.

Головні ідеї структурного психоаналізу Ж. Лакана.

Тема 6. Біхевіоральний підхід до вивчення особистості.

Основні положення Д. Уотсона про природу людини.

Типи підкріплення за Скіннером.

Поняття «біологічний зворотний зв'язок».

Функціонування жетонної системи винагороди.

Тема 7. Соціально-когнітивний та когнітивний підходи до вивчення особистості.

Навчання через моделювання. Підкріплення у навчання через спостереження.

Основна формула прогнозу поведінки.

Конструктивний альтернативізм. Особистісні конструкти: моделі дійсності.

Основний постулат теорії особистісного конструкту Келлі.

Тема 8. Диспозиційний напрям у психології особистості.

Поняття особистості концепції. Загальні положення теорії рис особистості Раймонда Кеттела.

Структурні принципи: категорії характеристик особистості.

Основні типи особистості за Г. Айзенком.

Тема 9. Гуманістичний та екзистенціальний напрям у психології особистості.

Гуманістичний та екзистенціальний напрям у психології особистості.

Гуманістична психологія А. Г. Маслоу. Головні принципи гуманістичної психології. Ієрархія потреб.

Дефіцитарна мотивація та мотивація зростання.

Особистість у логотерапії Віктора Франкла.

Екзистенційна психологія Ролло Мея.

Екзистенційна персонологія. С. Р. Мадді.

Тема 10. Феноменологічний напрям дослідження особистості.

Значення суб'єктивного досвіду у теорії К. Роджерса. Сутність розуміння Роджерсом природи людини. Я-концепція та її розвиток у теорії Роджерса.

Тема 12. Уявлення про особистість у соціологічних теоріях та антропології.

Зміст теорії трьох типів культур за М. Мід. Уявлення М. Мід про пластичність людської психіки.

Суть ролі теорії особистості.

Огляд психологічної складової творчої спадщини Р. Бенедикт.

Тема 16. Духовність у розрізі сучасних психологічних досліджень особистості.

Сутність наукових підходів до розуміння духовності у психології. Методологічні проблеми, які виникають при вивченні духовності.

Ознаки духовності. Проблема сенсу життя у сучасній психології.

Політика та контроль**7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)**

При викладанні дисципліни семестровий рейтинг здобувача вищої освіти формують: робота на семінарах і вчасна здача відповідей на тестові завдання модульної контрольної роботи. Штрафних балів з дисципліни не передбачається.

Відвідуваність і виконання завдань

Здобувачам освіти важливо відвідувати лекції, оскільки навчальний матеріал викладається в доступній формі та є можливість обговорення дискусійних питань та уточнення незрозумілих моментів. Для здобувачів вищої освіти, які бажають продемонструвати відмінні результати навчання, активна робота на лекційних заняттях вкрай необхідна. Однак відпрацьовувати пропущені лекції не потрібно.

Активна участь здобувача вищої освіти на семінарських заняттях є обов'язковою. У разі пропуску семінарського заняття обов'язково повинні бути вивчені теми, а також виконані всі практичні завдання до теми.

Теми і завдання для семінарських занять передбачені робочою програмою дисципліни (силабусом), доступною з особистого кабінету здобувача вищої освіти в системі «Кампус», гугл класі або на сайті кафедри психології та педагогіки.

Здобувач вищої освіти на семінарському занятті може використовувати підготовлені ним письмові нотатки з питань теми заняття (або передбачених

завданням), однак висловлювати позицію, читаючи з аркуша паперу не варто. Відповідати на питання викладача, читаючи з екрану телефона, ноутбуку, гаджета чи з підручника не варто також. Це характеризує рівень підготовки здобувача вищої освіти не з кращого боку.

Форми роботи

На лекціях висвітлюється зміст тем дисципліни «Психологія особистості», представлених в силабусі. Вітаються питання від здобувачів вищої освіти до викладача під час лекції. Викладач може ставити питання окремим здобувачам вищої освіти або загалом аудиторії. Допускається діалог між здобувачами вищої освіти і викладачем на лекції.

На семінарських (практичних) заняттях здобувачі вищої освіти поглиблюють і розширюють знання щодо методології та методів проведення психологічного дослідження. Під час семінарських (практичних) занять викладач резюмує сильні і слабкі місця у доповідях здобувачів вищої освіти, вказує на помилки, якщо такі є, дає відповіді на додаткові питання з теми семінарського (практичного) заняття.

При викладанні курсу «Психологія особистості» передбачено поєднання таких **форм і методів навчання**, як лекції, лекції-аналіз конкретної ситуації, інтерактивні методи. На семінарських заняттях здобувачі вищої освіти поглиблюють і розширюють знання з предмету, зокрема, передбачено розгляд конкретних ситуацій, презентації доповідей, виступ за темою індивідуального завдання у формі презентації, виступ-інформування за темами семінарських занять, семінари з індивідуальною та груповою роботою. На семінарських заняттях застосовуються методи і форми роботи: робота в парах, робота в групах, круглий стіл, ситуаційні задачі, групові дискусії при вивченні проблемних питань (розгляд кейсів, фільм-аналіз, обговорення), оцінка та пояснення психологічних феноменів (наприклад, індивідуальність, психологічна типологія, психологічні характеристики, диференціація та порівняльний аналіз).

Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти: опрацювання лекційного матеріалу та робота з додатковою літературою. Підготовка до семінарських занять: самостійне опрацювання додаткової літератури до тем лекційного курсу; самостійне опрацювання питань для підготовки до занять (самоконтроль засвоєння змісту лекційного курсу; пошук додаткових джерел інформації по темі практичного заняття (монографії, науково-популярні видання, наукові та популярні статті) в бібліотеках та в електронному вигляді (в мережі Internet).

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами вищої освіти, забезпечення управління навчальною мотивацією здобувачів вищої освіти. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем для коригування методів і засобів навчання, так і здобувачами вищої освіти для планування самостійної роботи.

Форми поточного контролю: усне опитування, виступ здобувача вищої освіти із доповіддю або повідомленням, участь у обговоренні питань на семінарських заняттях тощо. Відповіді здобувача освіти повинні свідчити про його самостійність (демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем роботи), відсутність ознак повторюваності та плагіату, тобто відповідати вимогам доброчесності.

Політика університету

Академічна доброчесність

Основні види академічної відповідальності встановлені Законом України «Про освіту». Згідно із частиною 6 статті 42 до основних видів академічної відповідальності здобувачів вищої освіти належать: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента

освітньої програми; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати за навчання.

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності містять такі регламентуючі документи КПІ ім. Ігоря Сікорського, оприлюднені на сайті Університету: Кодекс честі КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://kpi.ua/files/honorcode.pdf>, Положення про систему запобігання академічному плагиату <https://rb.gy/agihij>, а також нормативно-правові документи, офіційні рекомендації, накази та розпорядження, соціологічні дослідження КПІ ім. Ігоря Сікорського, методичні матеріали, освітні курси <https://kpi.ua/academic-integrity>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки здобувачів вищої освіти і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>, а також у Положенні про комісію з питань етики та академічної чесності НТУУ «КПІ» https://data.kpi.ua/sites/default/files/files/2015_1-140a1.pdf

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: **опитування за темою заняття, виконання завдань.**

Семестровий контроль: **залік.**

PCO з дисципліни «Психологія особистості», семестровий контроль з якої передбачений у вигляді екзамену, розробленого за типом PCO-1 і складається з:

- 1) роботи на семінарських (практичних) заняттях – відповіді, вирішення завдань та доповнення відповідей інших здобувачів вищої освіти у процесі дискусії;
- 2) складання домашньої контрольної роботи.

Оцінювання та контрольні заходи

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти проводиться на основі рейтингової системи відповідно ПОЛОЖЕННЯ про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Pologennia_RSO_2022.pdf

За встановленими в PCO критеріями та результатами заходів поточного контролю здобувачів проводиться календарний контроль, порядок проведення якого визначено у Положенні про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://osvita.kpi.ua/node/32>

Здобувач вищої освіти отримає найвищий рейтинг, якщо він бере активну участь у проведених семінарських (практичних) заняттях, переважно надає повні та аргументовані відповіді, логічно їх викладає, висловлює власну позицію з дискусійних питань. Пропущені заняття, неточності, неповнота, помилки у відповідях спричиняють зниження рейтингу здобувача вищої освіти.

Викладач оцінює роботу здобувача вищої освіти на семінарських заняттях.

Здобувач освіти може оскаржити оцінку викладача, подавши відповідну скаргу викладачу не пізніше наступного дня після ознайомлення здобувача вищої освіти з виставленою викладачем оцінкою. Скарга розглядатиметься за процедурами, встановленими Університетом.

Деталізовані критерії оцінювання результатів навчання здобувач вищої освіти визначені у положенні про PCO з дисципліни та представлені у Додатку 1.

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Рекомендації здобувачам вищої освіти

Вивчення курсу «Психологія особистості» передбачає засвоєння здобувачами вищої освіти системи психологічних знань, основних понять за темами, ознайомлення з навчально-методичними матеріалами.

Головною метою лекцій є мотивація і організація роботи здобувачів вищої освіти з навчальним матеріалом у міжсесійний період. Лекції проводяться із використанням мультимедійних презентацій (за наявності умов в аудиторії).

Готуючись до семінарського заняття здобувач вищої освіти має обов'язково опрацювати лекційний матеріал певної теми, ознайомитись зі змістом матеріалу підручника. При виникненні питань, виявленні незрозумілих положень необхідно обов'язково обговорити їх з викладачем. На семінарському занятті навіть добре підготовлений здобувач вищої освіти не повинен залишатись пасивним спостерігачем, а активно включатись у обговорення питання. Якщо ж здобувач вищої освіти не ознайомився з навчальним матеріалом, йому варто уважніше слухати виступаючих, і завдяки отриманій інформації намагатись компенсувати недоліки підготовки до заняття. Не слід відмовлятися від відповіді на питання викладача. Навіть якщо здобувач вищої освіти не знає відповіді, доцільно спробувати відповісти, висловити свою думку, виходячи з власних знань, досвіду, логіки запитання тощо. При цьому не треба боятися помилитися – одним з важливих завдань вивчення гуманітарних дисциплін є вироблення вміння логічно мислити і відповідно висловлювати власні думки. Однак, варто пам'ятати, що незнання матеріалу дисципліни є суттєвим недоліком роботи здобувача вищої освіти і буде негативно впливати на його загальний рейтинг. Відповідальне ставлення до підготовки на кожне семінарське заняття дає змогу не лише правильно засвоїти навчальний матеріал, але й зекономити зусилля при проходженні семестрового контролю.

Дистанційне навчання

Можливе синхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відеоконференцій та освітньої платформи для дистанційного навчання в Університеті. Зв'язок здобувачів освіти з викладачем забезпечується через платформи Zoom, classroom.google.com та ін.

Інклюзивне навчання

Допускається

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом, к. психол. н., доцентом кафедри психології та педагогіки Нежинською Оленою Олександрівною.

Ухвалено кафедрою психології та педагогіки (протокол № 15 від 31.05.2024 р.).

Погоджено методичною комісією факультету соціології і права (протокол № 9 від 26.06.2024 р.)

Рейтингова система оцінювання результатів навчання

РСО з дисципліни «Психологія особистості», семестровий контроль з якої передбачений у вигляді екзамену, розробленого за типом РСО-1 і складається з:

- 1) роботи на семінарських (практичних) заняттях – відповіді, вирішення завдань та доповнення відповідей інших здобувачів вищої освіти у процесі дискусії;
- 2) складання домашньої контрольної роботи (ДКР).

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

1. Робота на семінарських (практичних) заняттях. Ваговий бал за підготовлену доповідь **20 балів**. Максимальна кількість балів за доповіді на семінарах дорівнює $20 \text{ балів} \times 2 \text{ доповіді} = 40 \text{ балів}$.

Ваговий бал за активну участь у обговоренні теми семінару, дорівнює 10 балів. Максимальна кількість балів за активну участь у семінарах дорівнює **20 балів**.

Робота на семінарських заняттях (доповідь)

Повна відповідь (не менше 95% потрібної інформації). Здобувач вищої освіти надає повну і аргументовану відповідь, демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, висловлює власну позицію з відповідним обґрунтуванням з дискусійних питань, ефективно використовую візуальні засоби (мультимедійні презентації, відеоматеріали тощо)	7-10
Достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації). Здобувач вищої освіти надає повну аргументовану відповідь з несуттєвими неточностями, висловлюючи власну позицію допускає незначні порушення логіки, на достатньому рівні використовує візуальні засоби до теми семінару	4-6
Неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації). Здобувач вищої освіти надає неповні відповіді, допускає неточності, висловлюючи власну позицію проявляє складність в її обґрунтуванні	1-3 (< 60%)
Відповідь не відповідає вимогам «задовільно», або відсутність відповіді; ухилення від участі у семінарському занятті (менше 60% потрібної інформації)	0 (< 60%)

Активна участь у обговоренні теми семінару/ практична робота під час семінару

Активна участь в обговоренні теми семінару, демонстрація глибокого розуміння теми, аргументовані відповіді та приклади, постановка аналітичних запитань, допомога іншим учасникам семінару у пошуку відповідей на проблемні запитання	8-10
Долучення до дискусії, демонстрація розуміння теми обговорення, змістовні відповіді, але брак глибини знань обговорюваних питань, відсутність оригінальних думок	5-7
Незначна участь в дискусіях, відповіді неповні або обмежуються мінімальним набором фактів та аргументів, в обговоренні питань семінару проявляється недостатнє розуміння теми	1-4 (< 60%)
Невірні короткі відповіді або уникання участі в обговоренні теми семінару	0 (< 60%)

2. Виконання домашньої контрольної роботи (максимальна кількість балів складає **40 балів**).

Домашня контрольна робота включає 2 питання, виконання якої полягає в розгорнутій письмовій відповіді на кожне з 2 питань певного варіанту. Варіант ДКР надається викладачем під лекційному занятті або визначається рандомно.

Орієнтовний перелік питань до ДКР та вимоги до її оформлення наведено у Додатку 2. Кожне питання ДКР оцінюється в 20 балів, таким чином максимальна оцінка за виконання ДКР складає 40 балів.

Критерії оцінювання кожного питання ДКР:

Повна, аргументована, логічно викладена відповідь. Наведено приклади та обґрунтування	16-20
Правильна відповідь з незначними неточностями, порушеннями логіки викладення відповіді	10-15
Відповідь з чисельними значними помилками, відповідь неповна, без обґрунтування або відсутність відповіді	5-9 (< 60%)

Розрахунок шкали (R) рейтингу:

Сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру складає:

$$R = 40 + 20 + 40 = 100 \text{ балів.}$$

Здобувачі вищої освіти, які набрали протягом семестру **60 і більше балів** мають можливості:

а) отримати залікову оцінку (залік) відповідно до набраного рейтингу (рейтингові бали переводяться до оцінки згідно із таблицею та заносяться до відомості семестрового контролю);

б) виконати залікову контрольну роботу з метою підвищення оцінки (при цьому попередній рейтинг здобувача вищої освіти з дисципліни скасовується і він отримує оцінку тільки за результатами залікової контрольної роботи).

Здобувачі вищої освіти, які набрали протягом семестру менше **60 балів, але виконали умови допуску**, виконують залікову контрольну роботу.

Залікова контрольна робота складається з 50 тестових завдань, що відображають зміст всієї дисципліни та виконується письмово.

Залікова контрольна робота проводиться за допомогою гугл-тестів, доступ до ЗКР надається здобувачам вищої освіти лише під час проведення заліку. Залікова контрольна робота містить 50 тестових питань, кожне питання містить 3-4 варіанти відповіді, серед яких правильною є лише одна. Задача здобувача вищої освіти – уважно прочитати питання та варіанти відповідей, обрати один варіант відповіді (правильний на думку здобувача вищої освіти) та позначити його.

Максимальна кількість балів складає **100** (максимальна кількість балів за 1 тестове завдання – 2):

Тестове завдання виконано правильно (кожне з 50)	2
Тестове завдання виконано неправильно (кожне з 50)	0

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60 (< 60%)	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Перелік питань до ДКР

1. Предмет і завдання курсу «Психологія особистості».
2. Співвідношення понять «індивід», «особистість», «індивідуальність» «суб'єкт діяльності».
3. Функції психологічних теорій особистості.
4. Критерії оцінки теорії особистості (за Х'елом та Зіглером).
5. Проблема емпіричної валідазації психологічних теорій особистості.
6. Сутність поняття «особистість» у психодинамічних теоріях особистості.
7. Сутність поняття «особистість» у когнітивних теоріях особистості.
8. Сутність поняття «особистість» у гуманістичних теоріях особистості.
9. Сутність поняття «особистість» у вітчизняних теоріях особистості.
10. Структура особистості у психоаналітичній теорії особистості З. Фрейда.
11. Сутність поняття «особистість»: біхевіористичний підхід.
12. Структура особистості в когнітивних теоріях особистості.
13. Структура особистості у вітчизняній психології.
14. Загальна характеристика соціально-когнітивної теорії особистості Альберта Бандури.
15. Загальна характеристика теорії соціального навчання Джуліана Роттера.
16. Інтернальний та екстернальний локус контролю.
17. Загальна характеристика когнітивної теорії особистості Джорджа Келлі.
18. Джерело активності особистості у різних психологічних теоріях особистості.
19. Порівняльний аналіз розуміння особистості представниками гуманістичної психології та психоаналітичного підходу.
20. Поняття про психологічний захист.
21. Індивідуальність особистості та її розвиток.
22. Форми прояву спрямованості особистості.
23. Ціннісні орієнтації як змістовна характеристика мотиваційної сфери особистості.
24. Джерело активності особистості за різними психологічними концепціями у вітчизняній психології.
25. Сутність ієрархічної теорії мотивації А. Маслоу.
26. Розвиток ціннісно-мотиваційної сфери особистості у вітчизняних теоріях особистості.
27. Мотивація і діяльність особистості у різних психологічних теоріях.
28. Визначення потреб в різних теоріях.
29. Теорія двох чинників Ф. Герцберга.
30. Теорія справедливості.
31. Комплексна теорія Портера-Лоулера.
32. Становлення і розвиток особистості з позиції психоаналізу.
33. Становлення і розвиток особистості з позиції біхевіоризму.
34. Умови становлення і розвитку особистості: гуманістична психологія.
35. Умови становлення і розвитку особистості з погляду вітчизняних психологів.
36. Основні психосоціальні стадії розвитку особистості за Е. Еріксоном.
37. Стадії розвитку особистості за Д. Ельконіним.
38. Стадії розвитку особистості за Г. С. Костюком.
39. Класифікація особистостей в різних теоріях.
40. Психологія відносин особистості в різних теоріях.
41. Діяльнісний підхід до особистості в різних теоріях.
42. Концепція спрямованості особистості в різних теоріях.
43. Вклад Г. С. Костюка у розвиток персонології.

44. Теорія особистості у вимірах самосвідомості та духовності М. І. Боришевського.
45. Концепція особистості в раціогуманістичній психології Г. А. Балла.
46. Головні положення теорії особистісного змінення П. В. Лушина.
47. Поняття Его-ідентичності у теорії Е. Еріксона.
48. Теорії ідентичності й ідентифікації в когнітивно-орієнтованій психології.
49. Концепція соціальної ідентичності А. Тешфела.
50. Теорія самокатегоризації Дж. Тернера.
51. Е. Фромм про «кризу ідентичності» в індустріальному суспільстві.
52. Особливості понять «темперамент» і «характер».
53. Емоційно-вольова сфера особистості.
54. Здібності: умови розвитку та формування.
55. Обдарованість особистості.
56. Талановита особистість: особливості, відмінності від інших.
57. Геніальна особистість: переваги та недоліки.
58. Основні закономірності та фактори психічного розвитку.
59. Процес соціалізації у соціальній психології та психології особистості.
60. Саморегуляція діяльності та поведінки особистості. Локус контролю.
61. Проблема співвідношення навчання і розвитку.
62. Відхилення у розвитку особистості.
63. Психічні аномалії у поведінці та діяльності особистості.
64. Концепція соціального характеру Е. Фромма.
65. Критерії психологічно зрілої особистості з позиції гуманістичної психології.
66. Загальна характеристика гуманістичного напрямку.
67. Теорія самоактуалізації Абрахама Маслоу. Ієрархія потреб за Маслоу.
68. Загальна характеристика вчення Віктора Франкла.
69. Характеристика уявлень про особистість у Сальваторе Мадді.
70. Категорії «буття-в-світі» та «небуття» у поглядах Роло Мея.
71. Рольова теорія особистості (Я. Морено, Р. Лінтон, Т. Парсонс, Р. Мертон).
72. Концепція «дзеркального Я» Чарльза Кулі і Джорджа Міда.
73. Культура як модель особистості у роботах Рут Бенедикт.
74. Культура і особистість у дослідження Маргарет Мід.
75. Проблема особистісного вибору і сенс життя.
76. Ціннісні орієнтації особистості.
77. Духовний вимір особистості.
78. Мультидисциплінарність вивчення проблеми духовності.
79. Вплив досягнень сучасної науки на уявлення про духовність.
80. Системний підхід до вивчення духовності.

Зразок оформлення титульної сторінки домашньої контрольної роботи

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Факультет соціології і права
Кафедра психології та педагогіки

Контрольна робота
з дисципліни «Психологія особистості»
Варіант №__

Здобувач вищої освіти

ПІБ _____

групи: _____

Перевірив: ПІБ викладача

к. психол. н., доцент кафедри психології та
педагогіки ФСП

Вимоги до виконання ДКР

Варіант ДКР надається викладачем на лекційному заняття та/або обирається рандомно. Здобувачі вищої освіти подають ДКР за 2 тижні до екзамену (заліку).

Загальний обсяг ДКР 8-10 сторінок друкованого тексту українською мовою формату А4 тексту у редакторі Word.

Стандарти: кегель – 14pt, міжрядковий інтервал – 1,5, шрифт Times New Roman, абзацний відступ – 1,25 см, поля: верхнє – 2 см, нижнє – 2 см, ліворуч – 3 см, праворуч – 1,5 см. Обов’язкова нумерація сторінок.

ДКР обов’язково повинна мати титульну сторінку (Додаток 3).

Відповідь на кожне питання має починатися з нового аркушу із зазначеним номером та сформульованою назвою. Необхідно глибоко та стисло розкрити поставлені питання; зазначати порядковими номерами посилання на використані літературні джерела (сайти). Крім узагальнень, бажано викласти власний погляд на проблему.

Список використаних джерел оформлюється за вимогами ДСТУ 8302:2015, з якими можна ознайомитись за посиланням:

<https://drive.google.com/file/d/0B1Ugk1fhA47Ha1NfZklYZ3QzeEU/view?resourcekey=0-x51fNY74izbW1aYVTCrWdw>